

História vzniku, rozvoja a útlmu priemyselnej robotiky v Československu - 08. časť - O kvalite - Všeobecné problémy spojené s nasadzovaním robotov :)

Myšlienky o kvalite a spoľahlivosti v Československu vyrábaných a nasadzovaných robotov sú uvedené v článkoch prof. Ing. Václava Kalaša, DrSc. (*Tridsať rokov svetovej robotiky*).

Z jeho práce je vhodné citovať:

- *Chýbali projekčno-dodavateľské-sevisné systémy robotizovaných pracovísk.*
- *Existovala veľká psychologická bariéra a strach z nového, nepoznaného.*
- *Problémom bola aj náročnosť odvetvia.*
- *Vznikali veľké obavy zo substitúcie pracovnej sily robotmi.*
- *Bol veľký nedostatok systémového okolia ako chápadlá, technologické hlavice, polohovadlá a dopravné systémy.*

Podľa analýzy VUKOV možno doplniť nasledovné:

- nedostatok špecialistov od projektovania až po obsluhu,
- nepripravenosť organizačných pracovníkov výroby, od riaditeľov po majstrov,
- nepripravenosť školstva od odborných učilíšť až po vysoké školy a to bez výnimky u všetkých^[1],
- až 90 % sortimentu vyrábaných polotovarov dielcov a ostatného vstupného a režijného materiálu, od skladov až po finalizáciu, nezodpovedalo podmienkam všeobecnej automatizácie výrobného procesu a tým ešte menej pre potreby zavádzania robotov.

Vo VUKOVe sa od roku 1978 tieto špecializované útvary postupne organizačne vytvárali. Ale z celoštátneho hľadiska ich projekčné kapacity boli nedostačujúce.

Kde to začali chápať boli projekčné útvary, ako napríklad v ZŤS (Ústav technológie a racionalizácie - UTAR), IMPRO a ŽĎAS. Hlavné príčiny ich projekčných útvarov sa realizovali, ako príklad sú uvádzame tri, výrobné systémy s aplikáciou robotov.

- Jihostroj Velešín, 2 systémy: kovanie a obrábanie (PR-16P a M-63), IMPRO a ŽĎAS,
- MEZ Frenštát pod Radhoštem (M-63), IMPRO,
- Vihorlat Snina (M-63), Konštrukta.

K vyplneniu medzery v oblasti vzdelávania a školenia vzniklo vo VUKOV Školiace stredisko, určené pre programovanie, obsluhu a servis ním vyrábaných robotov. A nakoniec aj Katedra robotiky, ako detašované pracovisko Strojníckej fakulty, vtedajšej VŠT Košice, kde externe prednášali vybraní špecialisti z VUKOV. V súčasnosti ide o Katedru robotiky na Technickej univerzity Košice, tu sa pokračuje vo výchove vysokoškolských špecialistov a aj tam ako pedagógovia pôsobia bývalí kmeňoví pracovníci z VUKOV.

^[1] Dynamika viac pohonových sústav sa na vysokých školách nevyučovala.